

Els diners de les Balears

El president del govern illenc, Francesc Antich, acompanyat pel conseller d'Economia, Carles Manera, es desplaçaren a Madrid per reunir-se, durant dos dies, amb alts càrrecs de diversos ministeris. L'objectiu: que el govern de Zapatero avanci totes les inversions que l'Estatut d'Autonomia preveu per a enguany. Aquesta previsió va ser inclosa a la reforma de l'Estatut (2007), de manera que els pressupostos generals d'enguany incorporassin la quantitat de 101 milions, tal com s'ha fet.

Els diners. Segons informà el govern, les reunions fetes a Madrid donaren fruit. Diversos ministeris s'han compromès a invertir immediatament fins a 83,7 milions. No és tant com preveia l'Estatut, però s'hi apropa. Els 17 milions restants queden a l'espera de noves reunions en què s'ha de concretar a què es destinaran. El conseller Manera volgué destacar que, a diferència "d'unes altres èpoques" –referint-se al temps en què, a les Balears, governava el pacte de progrés, entre el 1999 i el 2003, i a Madrid hi havia el govern d'Aznar, de majoria absoluta del PP, "ara tenim bona comunicació, ens reben, i podem arribar a acords, encara que sigui difícil". Manera, en valoracions posteriors sobre el viatge esmentat, no va amagar la "incomprensió" del govern respecte a l'actitud que manté la ministra espanyola de Foment, Magdalena Álvarez, que manté blocat el conveni de carreteres, ja signat, que significaria una inversió de prop de 600 milions d'euros a les Illes durant els onze anys vinents. Però, així i tot, "cal destacar que la bona relació, tot i que no sigui sinònim de fàcil negociació, ens permet d'obtenir més que no havíem obtingut mai de Madrid". I sobre això recordà que actualment el govern de Zapatero inverteix més a les Illes que no hi invertia el d'Aznar. El conseller quantificà la inversió de l'estat a les Balears en 287 milions –a banda dels esmentats abans–, i 34 més que arribaran mitjançant convenis.

El govern Antich tanca noves inversions de l'estat, i alhora es posa a la defensiva pel finançament autòmic.

El projecte més important que s'engegarà amb els 83,7 milions serà el tramvia de la badia de Palma, al qual es destinen 20 milions per contractar la maquinària i vagons. La construcció dels vehicles requereix dos anys de feina. De moment, el tramvia no té més finançament –per a les obres–, però el govern i l'Ajuntament de Palma estan segurs que l'aconseguiran del govern espanyol, de manera que el 2010 puguin començar les obres. Es tracta d'una obra molt ambiciosa. Segons els estudis previs que elabora l'ajuntament, el traçat uniria, en una primera fase, l'aeroport i el centre de la ciutat. Per a atènyer aquesta unió caldria reordenar tot el trànsit de les avingudes de la capital, que són l'artèria principal per als vehicles. El canvi seria enorme. De fet, seria una reforma de la ciutat com fa moltes dècades que no s'ha fet, en el sentit que la transformaria radicalment. L'aposta és un disseny de Palma que deixi via lliure al transport públic i als vianants i que posi fi al caos de circulació que afecta el centre i moltes zones de l'eixample.

A banda del tramvia, 16,3 milions es destinaran a les tecnologies de la informació i la comunicació a les escoles, perquè els ordinadors esdevinguin a l'ensenyament una eina d'ús quotidià per part dels escolars. El president Antich anuncià que a curt termini l'objectiu és quadruplicar el nombre d'ordinadors a les escoles. En aquest moment, n'hi ha un per a cada catorze alumnes i es tractaria que n'hi hagués un per a cada quatre.

A més, hi ha tretze projectes més que rebran finançament enguany, gràcies als milions que aportarà el govern

Zapatero, entre els quals es destaca la compra de la finca de Planícia, a Banyalbufar (Mallorca), de gran interès natural, per valor de deu milions; i la reforma de la platja de Palma, que rebrà deu milions per a iniciar les reformes d'infraestructures.

El finançament. Al marge dels resultats derivats de les reunions a Madrid, la setmana passada el conseller Manera també declarà que la xifra concreta que el Ministeri d'Economia espanyol preveu per a les Illes amb el nou finançament autòmic seria de 200 milions i escaig cada any. Era la primera vegada que el govern quantificava què pot significar la reforma del finançament. Manera mateix considerà aquesta xifra "totalment insuficient". Tanmateix, no es volgué manifestar sobre què faria el govern si finalment es confirma que el Ministeri d'Economia únicament posa aquesta quantitat sobre la taula. Es mostrà disposat a "continuar negociant fins al darrer moment" per aconseguir que la reforma permeti de "posar fi al tractament injust que han rebut les illes Balears, la qual cosa ha estat acceptada tant per Rodríguez Zapatero com per més presidents autonòmics". Explicà que "negociar amb Madrid és molt dur i difícil, ni que sigui un govern que té sintonia amb nosaltres, que en té", però, "enmig d'una crisi econòmica tan intensa com aquesta que travessam", reconegué que l'estat no sembla obert a oferir gaires més diners. Així i tot, assegurà "que nosaltres continuarem negociant i intentat que Madrid entengui les nostres necessitats".

Val a dir que en el cas que el govern no accepti la reforma del finançament, a les Balears hi continuaria vigent el sistema actual. Això porta a demanar-se què faria el govern balear si, en efecte, Madrid només donàs 200 milions més l'any. Manera no s'hi volgué pronunciar, però, això sí, assegurà que "la resposta ha de ser de tot el govern i no tan sols d'una part", en referència al PSOE, que és el partit que ha negociat, a través d'ell mateix i del president.

Les reaccions dels socis del PSOE a la possibilitat que només arribin 200 milions no van trigar. S'hi van sentir paraules gruixades. Des del

El president balear, Francesc Antich, i el conseller d'Economia, Carles Manera.

Bloc, el senador Pere Sampol qualificà d'“insultant” l'actitud del govern de Zapatero. I per a UM és una xifra “ridícula”. Ambdues formacions es mostraren disposades, si es confirma que el finançament és tan minso, a dir que no a l'estat. El PP, d'una altra banda, digué que, si es confirmàs, “Antich quedaria en molt mala situació”.

Els partits del govern no accepten un finançament de només 200 milions d'euros

Tot i que ni Antich ni Manera no havien volgut parlar de xifres exactes fins ara, és cert que el govern assumeix com a pròpia la reivindicació que ha fet el Cercle d'Economia, presidit per Alexandre Forcades, que, a la vegada, beu dels estudis sobre la reforma del finançament que ha fet el catedràtic d'economia López Casanovas. En una compareixença recent, la portaveu del govern, Joana Barceló –seguint els estudis esmentats–, digué que si les Balears quedassin igualades a la mitjana d'inversions de l'estat espanyol a les altres autonomies la xifra es mouria en un marge entre 390 milions anuals i 700 milions. Tant el Bloc com UM exigeixen que acabi arribant una

xifra de la zona més alta d'aquest marge. UM ha expressat qui-sap-les vegades que no acceptarà menys de 700 milions.

La tensió política a les Illes creix de dia en dia, així com s'acosta la data en què se sabrà quant ofereix finalment el govern de Rodríguez Zapatero. Ja manca poc per a saber-ho i veure com reaccionen les diverses forces polítiques il·lenques. Si no hi ha nous endarreriments, a partir de la setmana entrant es pot resoldre el misteri, atès que el govern espanyol digué que faria saber les xifres de la reforma del finançament després de les eleccions basques i gallegues.

Miquel Payeras